

Hynstebiter nieuws

Friese Libellenatlas

Eén van de belangrijkste doelen van de libellenwerkgroep is het uitgeven van een Friese Libellenatlas. Hiertoe is in 2005 al een belangrijke voorzet gegeven met het verschijnen van de voorlopige verspreidingsatlas 1995-2004. Deze atlas vormt de basis voor het complementeren van het verspreidingsbeeld van de Friese soorten libellen, op dit moment 55 in totaal.

Purperlibel

foto: E. Peter de Boer

organisatie Dit jaar, 2008, zijn we gestart met de eerste opzet voor dit waardevolle boekwerk. Er is een speciale werkgroep 'ATLAS 2010' opgericht, die alle zaken rond het uitgeven van de atlas gaat coördineren. Allereerst hebben we contact gezocht met de KNNV in Zeist. Zij reageerden enthousiast en onderzoeken op dit moment de mogelijkheden voor uitgave bij de KNNV Uitgeverij. Ook De Vlinderstichting en een aantal landelijke libellenkenners is benaderd voor medewerking, die meteen is toegezegd. IIS-Nederland zal de verspreidingskaartjes verzorgen. We hebben nog drie jaar de tijd voordat de atlas verschijnt. Er moeten inleidende hoofdstukken en soortteksten geschreven worden, de mooiste foto's bijeen gezocht en natuurlijk proberen we het verspreidingsbeeld zo compleet mogelijk te maken. Zoals blijkt uit de voorlopige verspreidingsatlas, is het zuidoosten van de provincie, en dan vooral de natuurgebieden, al goed geïnventariseerd. Maar er resteren nog veel "witte gebieden" waar de libellenfauna nog niet in kaart is gebracht. De komende jaren zijn de meeste activiteiten van De Hynstebiter gericht op het invullen van deze "maagdelijke" gebieden. Daarnaast zullen specifieke soorten in het zonnetje worden gezet. Het laatste jaar staat in het teken van het Lantaarntje, een waterjuffer die in elk kilometerhok gevonden moet kunnen worden.

witte gebieden Landschappen, gebieden of plaatsen die nog sterk onderbemonsterd zijn, zijn het Grote Merengebied, de kustgebieden (IJsselmeerkust), de kleigebieden en het Lauwers-

meergebied. Maar ook het gehele buitengebied (agrarisch gebied, steden en dorpen met bijvoorbeeld vijvers binnen de bebouwde kom). Want wat is er nu leuker dan in een blanco kilometerhok als eerste de libellenfauna te verkennen. Regelmatig is gebleken dat op ogenschijnlijk oninteressante plaatsen onverwachte en leuke soorten opdoken. Zelf vond ik bij wat vijvertjes en sloten bij Harlingen, Kornwerderzand en Zurich verrassend genoeg toch nog twaalf libellensoorten. We weten nog niets van de libellen van het IJsselmeer; planten zich hier ondertussen ook meer soorten voort? Vooral buiten de natuurgebieden zijn veel kilometerhokken compleet wit. Waarschijnlijk valt juist hier nog heel wat te ontdekken. Soorten als Bandheidelibel, Groene glazenmaker en Weidebeekjuffer worden vaak juist buiten de natuurgebieden gevonden. Wie ontdekt de eerste voortplantende Bandheidelibellen in Fryslân?

waarnemingen Om het verspreidingsbeeld compleet te krijgen, willen we iedereen die naar libellen kijkt in Fryslân vragen om waarnemingen door te geven via de bekende websites van Landkaartje of Telmee. De Hynstebiter ontvangt jaarlijks een overzicht in de vorm van stippenkaarten. Alleen op deze manier kunnen de waarnemingen in de definitieve atlas verschijnen. Natuurlijk blijft het belangrijk om zeldzame of bijzondere waarnemingen tijdig aan ons door te geven, zodat we deze eventueel kunnen controleren of nader onderzoek kunnen doen. Elke waarneming telt... telt u mee?

Ledenavond

Op donderdag 17 april wordt de jaarlijkse ledenavond georganiseerd op het kantoor van It Fryske Gea te Olterterp. Deze keer komt een aantal belangrijke zaken aan bod, waarover we graag uw mening willen horen. Gaan we ons in de toekomst ook bezig houden met andere insectengroepen? Kortom, wordt De Hynstebiter een Friese Insectenwerkgroep? Ook is er aandacht voor enkele mysterieuze zeldzaamheden die gericht opgespoord moeten worden (als Speerwaterjuffer, Oostelijke witsnuitlibel,

De Hynstebiter als Insectenwerkgroep ?

Libellen zullen de hoofdmoot blijven, maar wij constateren een groeiende behoefte aan kennis over andere groepen in Fryslân als sprinkhanen, zweefvliegen, waterkevers, bijen en graafwespen, roofvliegen, wapenvliegen en wolzwevers, macrofauna (waterbeestjes). Ook een cursus insectenfotografie behoort tot de mogelijkheden.

De meningen binnen het bestuur zijn enigszins verdeeld en wij willen daarom graag van onze leden en donateurs weten wat u hiervan vindt. Kom daarom allemaal naar de ledenavond en laat uw stem horen. Meedenken wordt bijzonder op prijs gesteld en ideeën zijn van harte welkom.

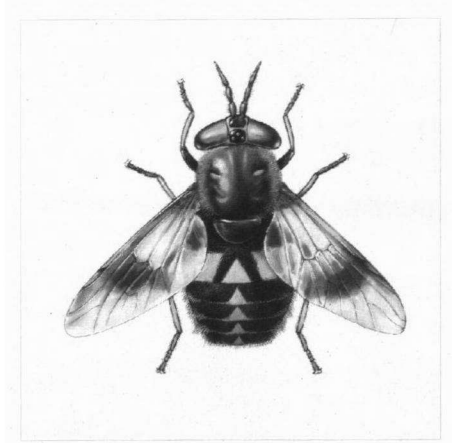
Tweevlek en Hoogveenglanslibel). Daarnaast bespreken we een aantal witte gebieden en de daar te verwachten libellenfauna. Iedereen is van harte welkom!

Bestuurlijke aangelegenheden

De vaste kern van het bestuur van de Hynstebiter is uitgebreid met twee onvolprezen libellenliefhebbers en zeer scherpe waarnemers: Tom Jager en Karin Uilhoorn. Zij zijn algemeen bestuurslid en gaan ons bijstaan met het atlasproject 2010. Tom houdt zich zeer actief bezig met libellenmonitoring en telt al jaren vaste routes van de Groene glazenmaker, Gevlekte glanslibel, Bruine korenbout en Weidebeekjuffer. Deze monitoring is belangrijk om de trends goed in de gaten te houden. Karin Uilhoorn is al ruim vijftien jaar met libellenonderzoek in Fryslân bezig en heeft een grote bijdrage geleverd aan de sterke toename van kennis van de Nederlandse libellen. Zij was één van de (her)ontdekkers van de Donkere waterjuffer en de Noordse winterjuffer op een moment dat iedereen dacht dat deze soorten al lang in Nederland waren uitgestorven! Wij zijn vereerd dat beiden in ons bestuur gaan plaatsnemen.

Activiteiten

Wyke Pronk heeft de taak van activiteitencoördinator overgenomen van Anneke Hofstra. Naast de excursies en kampjes wil Wyke ook jeugdactiviteiten gaan organiseren. De data en plaat sen van de excursies, cursus en libellenkampjes naar Terschelling en dit jaar ook naar Frankrijk (De Brennes, een waterrijk libelengebied met Rombouten, Sierlijke witsnuiten en andere bijzonderheden) worden u tijdig medegedeeld via de website (www.hynstebiter.nl) en onze digitale nieuwsbrief 'It Hynstebiterke'. De website is overigens in een nieuw jasje gestoken en u kunt weer volop foto's toevoegen.

Goudoogdaas illustratie: Jeroen de Rond

Digitale nieuwsbrief

Voortaan ontvangt iedere belangstellende It Hynstebiterke. Stuur een mailtje naar Ep van Hijum (epvanhijum@gmail.com) of Peter de Boer (e.p.de.boer@fryskegea.nl) en we zetten u op de verzendlijst. U wordt dan automatisch van alle activiteiten en leuke waarnemingen op de hoogte gesteld. Op verzoek kan de nieuwsbrief ook per post worden verstuurd, maar dan vragen we u wel zelf de verzendkosten te vergoeden.

Tot slot wensen wij iedereen alvast een fantastisch libellen-seizoen en we hopen u te ontmoeten op de ledenavond en/of in het veld.

E. Peter de Boer